

TED ANKARA KOLEJİ VAKFI ÖZEL LİSESİ
ULUSLARARASI BAKALORYA DİPLOMA PROGRAMI

A1 TÜRK DİLİ VE YAZINI DERSİ UZUN TEZİ

“OĞULLAR VE RENCİDE RUHLAR”

-ALPER CANIGÜZ-

Kılavuz Öğretmen: Şule Kaynar

Öğrencinin Adı: Berk

Öğrencinin Soyadı: Özkaralı

Diploma Numarası:11290144

Tezin Sözcük Sayısı:3253

Araştırma Sorusu: Alper Canıgüz’ün Oğullar ve Rencide Ruhlar yapıtında aykırılık izleği hangi yönleriyle ele alınmıştır?

İÇİNDEKİLER

1.Öz.....	
2.GİRİŞ.....	
3.Aykırlık.....	
2.1-) <i>Eğitim</i>	
2.2 -) <i>Aile</i>	
2.3-) <i>2.3 Toplumsal İlişkiler</i>	
4.SONUÇ:.....	
5.KAYNAKÇA:.....	

1.ÖZ

Uluslararası Bakalorya Programı, A1 dersi Türk Dili ve Edebiyatı alanında ele alınan bu tezde Alper Canıgüz ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar adlı romanında Odak figure Alper'in aykırılık durumu neden ve sonuçlarıyla incelenmiştir. Bu tezin amacı, bireylerin birtakım olaylar sonucunda tutum ve davranışlarında gelişen farklılaşma süreçlerinin kendi hayatlarında nasıl bir değişime neden olduğunu odak figüre Alper üzerinden görülmektedir. Üç bölümden oluşan tezin birinci bölümünde eğitimde aykırılık üzerinde durulurken ikinci bölümde ailede aykırılık ve son bölümde de toplumsal ilişkilerde aykırılık incelenmiştir. Tezin sonucunda odak figürün üzerinde aykırılık izleğinin etkileri bireysel ve toplumsal faktörlerin üzerinden etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Özün sözcük sayısı: 95

2.Giriş:

Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar'ın yazış süreci ile ilgili bu bölümde Odak figür olan Alper'in yaşadıklarından yola çıkarak Alper'in değişiminin aykırılık süreci

üzerinden değerlendirilmesi incelenmektedir. Bu süreç içerisinde Alper'in yaşadıklarının kendisi üzerindeki etkileri de gösterilmektedir.

Tezin bölümlerinde Alper Kamu adlı beş yaşındaki bir çocuğun gözlemlerini ve deneyimlerini anlatmaktadır. Üç bölümden oluşan tezin bölümlerinde odak figürün aykırılık izleği üzerinden incelenmesi yer almaktadır.

Tezin birinci bölümde,

Alper'in eğitim karşı görüşlerinin ve bu görüşlerinin aykırılığı incelenmektedir.

Tezin ikinci bölümünde,

Odak figürün anne ve baba ile ilişkisinin aykırılık izleği üzerinden odak figür üzerindeki etkileri odak figürün değişimine etkileri incelenmektedir

Tezin üçüncü bölümünde ise,

Odak figürün toplumsal ilişkiler ve toplumdaki bireyler arasındaki ilişkilerinde aykırılık izleğinin odak figür üzerindeki etkileri incelenmektedir.

Bu tez çalışmasında, Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar'ın kitabında, Odak figürün aykırılık izleği üzerinden değişimin süreçlerinin nasıl irdelendiği ortaya konulmuştur. Yapılan incelemelerde, bireyin içsel dünyasını toplumun kenarına itilerek yalnız kalışını, duygu ve düşünce durumunu yazarın hangi boyutta ele aldığı ve bunları nasıl aktardığı örneklenecektir.

2.1 Eğitim

Eğitim izleği aykırılık teması üzerinden incelendiğinde, Alper'in toplumdaki bireylerin bakış açısına ters düşen, toplumdan farklı bir bakışının olduğu görülebilir. Özellikle Alper'in beş yaşında olmasına rağmen, kendini hayatının en olgun zamanını yaşıyormuş gibi görmesi, her ne kadar kendisini çocuk olarak görmese de, anaokulunu gereksiz bulması eğitim istemine karşı aykırı bir bakış açısı gözettiğini göstermektedir. (oyunları gereksiz bulması vs.)

“Hayatımdaki tek iyi şey artık anaokuluna gitmek zorunda olmayışımıdır. Zarardan kar. Uzun süre annem ile babama anaokulunun bana göre bir yer olmadığını anlatmaya çalışmışım. (Canıgüz, 7)

Aynı zamanda eğitime karşı olan aykırı bakış açısının sekilenmesinde rol oynayan bir etkende, aile ortamından sonra etkileşime geçtiği ilk ortamın anaokulu olmasıdır. Çünkü Alper'in özgürlüğüne bağlılığı ve kendine has tavırları eğitim sisteminin ilk kademesi olan ilköğretime hazırlık için uygun bulunmamaktadır. Bu durum ise odak figür ile öğretmen arasında çatışmaya neden olmaktadır. Özellikle böyle bir durumda odak figürün baskı altında disipline edilmeye çalışılması ise odak figürün bu duruma karşı tutumunu olumsuz etkilemektedir. Sonuç olarak odak figürün aykırı görüş ve davranışları yüzünden kendisinin sosyal ortamdan yabancılaşmasına neden olmaktadır.

“Neyse ki asosyalliğim ve ara sıra içimde kopan fırtınaları dışa vuran mimiklerim

sayesinde öğretmen benim bir zihinsel özürlü olduğuma hükmetti de düştü

yakamdan” (Canıgüz, 8)

Yapıtta Alper’in kitaplara olan ilgisi ve asosyalliği, onun insan ilişkilerini etkilemekte hatta kendisini yalnız hissetmesine neden olmaktadır ve onu yalnızlığa itmektir. Bu yalnızlığın sonucu olarak insanlara olan güvenini sarsılmakta ve insanlara bir çocuk olmasına rağmen eleştirel ve şüpheli bir bakış açısıyla bakmaktadır. Bu sorunda kendisinin çocuksu yanlarını bir kenara atıp yetişkin zihniyetiyle insanlara acımasız ve merhametsiz bakmasına neden olmaktadır.

“ Ağabeyinin küçükken çok kötü bir menenjit geçirdiğini falan söyleyerek korumaya

Çalışırdı onu. Pek inandırıcı gelmiyordu bu açıklama bana. Herif düpedüz psikopattı.”

(Canıgüz, 23)

Odak figürün hayatın en olgun yaşının beş yaş olduğunu savunması, Alper’in çevrede gördüğü olgun olabilecek insanların aslında olgun olmadığını fark etmesiyle başlamakta ve gördüğü örneklerle kendisinin farkından dolayı kendisinin en olgun çağını yaşadığını savunmaktadır. Bunun bir nedeni de genç bireylerin kendilerini geliştirmek yerine kısa süreli eğlencelerle kendilerini tatmin etme çabaları olarak görülebilir. Fakat odak figür her ne kadar kendini olgun olarak da görse kendisinde insanları yargılamaktan çekinmemektedir. Bu da odak figürün alaycı bir karakter olduğunu kanıtlayıcı niteliktedir.

“ ...asıl dertleri bu gençlerin hayattan zevk aldığını düşünmeleri idi. Bence çok Yanılıyorlardı” (Canıgüz,17)

2.2 Aile

Odak figürün aile yapısına, anne babaya, karşı tutumunda da aykırılık izleğinin izleri görülebilir. Alper’in yaşı itibariyle cinsel olgunluğa ulaşmamış olmasına rağmen anne baba arasındaki ilişkiyi anlamakta ve bu duruma karşı taraflı bir tutum sergilemektedir. Özellikle annesini bencil ve cahil olarak görmesi Alper’in annesiyle ilişkilerinin olumlu olmadığı yönünde bir izlenim oluşturmaktadır. Bu durumda Alper’in annesi ve babası hakkında ve onların evliliği üzerindeki bakışı etkilemektedir.

“Hayatının hatasını yapıp evlendikten sonra da orada oturmak için epeyi ısrar etmiş”
(Canıgüz, 27)

Alper’in annesine karşı bakışı incelendiğinde, normal değerler içindeki anne çocuk ilişkisinden ayrı, aynı zamanda odak figürün anneye karşı aykırı bir düşünce yapısının olduğu görülmektedir. Her ne kadar Alper kendini olgun görse de anne sevgisi kavramını kabullenmemektedir. Bu düşüncenin temeli de anne baba arsında ki ilişkiye dayanmaktadır.

Aile kavramı dışında ise Alper'in toplum görüşü de ev hanımlarına karşı da aykırı bir tutum sergilemektedir.

“Annem ile babamın yatak odasındaki tuvalet masasının üzerinde duran çerçeveli fotoğraflara takıldı gözüm... Sanırım annem bunlara bakarak, kendisinin var olduğuna ve bir şeyler yaşadığına ikna edebileceğini sanıyordu (Canıgüz, 21)

Alper'in insanlara karşı olan tutumu aynı zamanda hayvanlara yansımaktadır. Her ne kadar kendini olgun görse de her bir canlıyı ayrı bir birey görmek yerine genel bir yargı oluşturmaktadır. Bu da kitabın ilk sayfasından beri savunduğu yargıyla çelişmektedir Bunun yanı sıra güvensizlik ve kin-nefret duyguları kendisinin herhangi bir canlıya yakın olmasını engellemekte, sevgi ve merhamet duygularını arka plana itmesine neden olmaktadır.

“Bir koşu yukarıdan fare zehri getirip zıkkımlandıkları çöplerin içine basmak geçti aklımdan ama kendime yakıştıramadım. Bilmiyorum, belki de üşendim. (Canıgüz, 29).

Alper'in okuma ve yazmayı öğrendikten sonra eğitim hayatını sonlandırmak istemesi, öğrenme isteğinin ve yeni şeylere olan ilgisinin son bulması ile sonuçlanmaktadır. Bunun nedeni ise eğitim sistemi üzerindeki aksaklıklar ve baskıcı eğitim politikalarına dayanmaktadır. Özellikle okullarda dayatılan kurallar ve çocukları tekdüzeleştirme çalışmaları

Alper'in eğitime karşı olumsuz bir bakış açısıyla bakmasına neden olmaktadır. Alper her ne kadar kendisini en olgun çağında görse de eğitime karşı kendini kapatması sosyal çevresinin de gelişmesini engellemektedir. Eğitime karşı bu görüşü kendisinin arkadaş çevresinin mahalle ile kısıtlamakta farklı tür insanları tanıma olasılığını yok ettiği görülmektedir böyle bir durum ise kendisinin uzun vadede bunalıma girmesine neden olmaktadır.

“okulun canı cehenneme” ... Eğitim denen şeyi ne zannediyordu ki? Okulda insanın asıl öğrenmesi istenen, anlatılan dersler değil ders anlatırken susması gerektirir.(Canıgüz, 31)

Alper'in aile içerisinde annesi ile olan ilişkisindeki bozukluklar kendisinin bilinçaltına da işlemektedir Bu durumda kendisini olaylara soğukkanlı davranan biri olarak görse de içten içe ailede sorunlardan etkilenmektedir. Özellikle annesinin günlük gerçekleştirdiği aktivitelerini sıradan ve tekdüze görmesi de bu aralarındaki bağı koparmaktadır. Bunun yanı sıra Alper'in kendisini annesinden bağımsızmış gibi hissettirse de annesinin sevgisine muhtaç olduğu görülmektedir. Bu sevgisizlik ve aile içindeki huzursuzluk kendisini dışarı atmasına mutluluğu dışarıda aramasına neden olmaktadır. Fakat Alper her ne kadar mutsuz olsa da aralarındaki çatışmanın sonlanacağına dair bir umudun olduğu görülmektedir.

“Yüzünde her zamanki uzaklarda bir düşünceye kilitlenmiş ifadeyle bana doğru eğilen kişi annemdi. Yüreğim buz kesmişti. Annem bir şey fısıldayacakmışcasına...”

(Canıgüz, 175)

Alper'in annesine karşı olan anti sempatik düşüncelerinin temeli ailedeki kadın figürün üstlendiği rolden kaynaklanmaktadır. Kadının aile ortamından her gün aynı sıradan işleri yapması Alper'in anne figürüne karşı olumsuz yargı oluşturmaya neden olmaktadır. Bu da genel anlamda küçük yaşta bir çocuğun annesi ve kendisi arasındaki duygusal bağın yok olması ile açıklanabilir aynı zamanda annesine karşı ketum davranışları toplumdaki çocuk figürüyle Alper arasındaki aykırılığı göstermektedir.

*“Fazla değil yalnızca birkaç hafta sonra Deli Ertan ruhu hadım edilmek üzere
psikiyatristlerin eline teslim edilmiş, kurtlar kefeni halledip Hicabi Bey'in cesedine,
babamın tayin emri gelmişVe tüm bunlar olurken annem hep çamaşır
yıkayacaktı.(Canıgüz, 76)*

2.3 Toplumsal İlişkiler

Alper'in insanlarla ilişkileri olumsuz olması ve yaşadığı olumsuz olaylar kendisinin yaşama sevincini de olumsuz yönde etkilemektedir. Hatta her ne kadar kendisini yaşama sevincinden yoksun ve yaşamaya sevincine aykırı olarak gösterse de Alper her insanın en temel duygusu olan inanç duygusunu yitirmemektedir. Hatta içindeki Tanrı inancını üzerinden yaşamını yürüttüğü ve umudunu yitirmediği görülmektedir.

“Sanki pencerenin öbür yanında Tanrı’yı görüverecekmişim ve o bana her şeyin bir

Şakadan ibaret olduğunu açıklayacakmış gibi tuhaf bir hissim vardır.” (Canıgüz, 47)

Odak figürün sadece kişisel görüşleri bulunmamaktadır Aynı zamanda toplum üzerinden genel yargılarda ortaya sürmektedir. Bu yargılarda Alper’in topluma olan aykırı bakışını ve olumsuz bakışını göstermektedir. İnsanların sosyal ilişkilerde ki davranışlarına yaptığı yorumlar ve Alper’in bu yargılardan ulaştığı genellemeler, odak figürün toplum yapısına karşı bir çocuk için aykırı bir görüş gözettiğini gözler önüne sermektedir.

“Biz orada olmasak eminim ayaklarına bile kapanırdı komiserinin. İnsan bu hallere

düştükten sonra aynaya nasıl bakardı ki? Yüz milyonlarca insan nasıl bakıyorsa

öyle

herhalde.” (Canıgüz, 41)

Toplumdaki çoğu insanın görüşü insanın en masum, saf olduğu dönemi çocukluk çağı olarak görmektedir. Çoğu bilim insanı da bu konuda çalışmalar yapmaktadır. Fakat Alper’in düşüncesi toplumun genel kanısının aksi yönündedir. Bu aksi düşüncede toplum görüşü ile Alper’in düşüncesi arasında aykırılık oluşturmaktadır. Alper çocukların saf kötülük olarak görmektedir ve bu yüzden akranları ile ilişkilerinde çıkarıcı ve güvensiz davranmaktadır fakat bu durum kendisi göremese de yalnızlaşmasına ve yabancı hissetmesine neden olmaktadır.

*“Çocuklara bakıp da saflık, masumiyet ve güzellik edebiyatı yapanların aklına
şaşarım. Ben bizimkilere akınca insanoğlunun en alçakça eğilimlerinin en çıplak
halinden başka bir şey görmüyorum” (Canıgüz, 51)*

Alper’in olaylara karşı sıra dışı bakış açısı olaylar arasında bağlantı kurmasını bir çocuğun göremeyeceği şeyleri ortaya çıkarması onun toplumdaki çocuk yapısına aykırılığını göstermektedir. En basitinden çevreyi gözleme şekli ve gözlemlerinden çıkardığı sonuçlar aykırı kişiliğini pekiştirir niteliktedir. Özellikle çocukların yetişkinlerin yaşamına karşı olan ilgisi onlar gibi olmaktan geçerken Alper çoğu çocuktan farklı olarak yetişkinlerin yaşam alanını gözlemlemekte ve bu gözlemlerden sonuçlar çıkarmaktadır.

*“Dünyayı bir de oradan göreyim diye babamın koltuğuna geçtim. Sağ taraftaki
küçük sehpa da siyah beyaz monitörlü asırlık bir bilgisayar duruyordu . Hiçbir işe
yaramadığından emindim. Sadece devlet dairelerinde modernizasyonu gösterecek
diye koymuşlardı” (Canıgüz, 60)*

Alper’in düzene karşı olan tepkisinin topluma karşı aykırı düşünmesinden kaynaklandığı görülmektedir. Çünkü Alper’in bilgisinin ve düşünce yapısının bir yetişkine oranla bile üstün olması, olayların altında yatan gizli mesajları algılamasını sağlamaktadır. Bu denli derin düşünmesi ise toplum ile Alper arasındaki algı farkından kaynaklanmaktadır. Bu algı farkı ise Alper’in toplum yapısının kusurlu olduğunu düşünmesi ile devam etmektedir.

“O düzenin yasalarına karşı çıkan kişinin aklından kuşkulanmak gerekir demeye getiriyorlardı.”(Canıgüz, 83)

Alper’in düzene karşı tepkisini kendi içinde yaşamaya başlaması, kendisinin huzursuz ve mutsuz bir süreç geçirmesine neden olmaktadır. Özellikle insanların haksızlıklara karşı çıkmaması, ezilen ile ezen arasındaki uçurumun gitgide açılması Alper’in bu huzursuz süreci daha da zor geçirmesine neden olmaktadır. Bunun sonucu ise Alper’in zaman zaman kendi ile çatışmasına neden olmaktadır. Alper ise bu karmaşık durumda ezilen tarafın görüşüne karşı çıkararak kendi adaletini kendi sağlamaya başlamaktadır. Kendi adaletini sağlamaya çalışması devlet düzenine aykırı davranışlarda bulunduğunu göstermektedir.

“O mermer sıçan götlerinin tehlikede olduğunu bilsinler ve geceleri rahat uyumasınlar istiyordum. (Canıgüz, 83)

Odak figürün huzursuzluğu, aynı zamanda davranışlarını da etkilemekte kendisi dış etkilere karşı aşırı tepki vermesine neden olmaktadır. Her insanın içinde olan ilkelik duygusunun bu denli yoğun yaşanması ise bulunduğu toplum yapısı ile kendisi arasında ki farklılıklardan doğan aykırılıklar neden olmaktadır. Toplumda kendisini anlayan herhangi birinin bulunmaması ise kendini yalnız ve mutsuz hissetmesine neden olmaktadır. Bu gibi durumlar karşısında da odak figür saldırgan davranışlarda bulunmaktadır.

“Sıçayım mı lan senin ağzına şimdi burada? Durduk yerde içimi anlamsız bir öfke

sarıvermiş, gözümü kan bürümüştü. Gebertmek istiyordum eşşoğlueşeği.”

(Canıgüz, 125)

Odak figürün adalet sistemine bakış açısının olumsuz olmasının sebepleri yapıtta görülmektedir. Özellikle odak figürün adaletin yerine getirilmediğini savunması, toplum düzenine aykırı bir bakış açısıyla baktığını göstermektedir. Toplum ve yönetim sistemi arasındaki aksaklıklar ise toplumda yaşayan insanlar arasında huzursuzlukların çıkmasına adaletin yerine getirilmesini engellemektedir. Bu durumda ise odak figür Alper’in toplumdaki sosyal yapıya ve düzene karşı aykırı davranışlarda bulunarak kendi adaletini kendi sağladığı görülmektedir.

“Adalet denen şeyin bir yalandan ibaretti. İnsanlar suç işledikleri için değil suç

işlenmemesi gerektiği için cezalandırılıyordu. Sistem gaddarca bir caydırıcılık üstüne

kurulmuştu.”(Canıgüz, 118)

Alper’in yaşadığı ve büyüdüğü Türk toplumunda çocuklar masumken büyüdükçe masumiyetlerini kaybettiğine inanılmaktadır. Fakat beş yaşında olan bir çocuğun her türlü yalan dolan çevirmesi bu kaniya aykırı bir çocuğun olabileceğini ispatlamaktadır. Toplumun genel yargısına aykırı bir görüş benimsemesi ise dikkat çekmekte ve Alper’e karşı olumsuz bir bakış açısı benimsenmesine neden olmaktadır. Hatta bu durum kendisinin hayatını tehlikeye girmesine neden olmaktadır.

“Kadife eldiven içindeki demir yumruk babama dönüp homurdandı. “Bu ne biçim çocuk yahu?”” (Canıgüz, 39)

İnsan ilişkilerinde ise statünün önemi açık ve net bir şekilde görülmektedir. İnsanların statü uğruna yaptıkları hırslarına yenik düşmeleri bir bakımdan Alper’i andırsa da Alper’in bir şeyleri düzeltmeye çalışması hem kendisi için hem de başkaları için haklının yanında olduğunu göstermektedir her ne kadar Alper haklının yanında olsa da onun düşüncelerine aykırı olarak davrananlar olmaktadır. Alper’in savaşı da ezen ve ezilen arasındaki uçurumu açan kişilerle olmaktadır.

“Biz orada olmasak eminim ayaklarına kapanırdı komiserinin. İnsan bu hallere düştükten sonra aynaya nasıl bakardı ki? Yüz milyonlarca insan nasıl bakıyorsa öyle herhalde” (Canıgüz, 41)

Alper’in hayata karşı olan bakış açısı çoğu zaman olumsuz olmaktadır fakat bunun yanı sıra Alper’in hayattan bekledikleri ve istekleri hiçbir zaman bitmemektedir Hayatı gereksiz ve boş şeylerle dolu olduğunu savunurken , umudunu kaybetmezken, olan olaylar sonucunda babasının durumunun sıkıntısıyla beraber umudunu kaybetmeye başlamasına neden olmaktadır. Bu kayıp ise Alper’in depresif duygularını daha da depresifleştirmekte, onu olayların gidişatının düzelmeyeceği düşünmesine itmektedir. Bu durumda ise Alper’in aykırı düşünce yapısının babası ile aralarındaki ilişkiyi etkilediği görülmektedir.

“Çoğunlukla babamın söylediklerine inanma eğilimliyimdir... Ancak bu sefer yanıldığını

biliyordum. Hiçbir şey, hiçbir zaman daha iyiye gidemezdi. Sadece insan için rafine sarhoşluk geliştirmek mümkün olabilirdi. “sana inanıyorum” dedim.” (Canıgüz, 137)

Alper’i toplum içindeki hareketleri sözleri ve dile getirdiği düşünceleri toplumdaki bireyler tarafından yadırganmakta hatta bazı bireyler bu durumdan korku duymaktadır. Alper’in toplum içinde böyle bir şekilde yargılanması ise kendi aykırılığı üzerinden yarar sağlamakta daha özgür davranmasına neden olmaktadır. Bu sayede toplum içinde insanları öğrenmektedir. Alper’in bu durumu aykırılığının kendisine sağladığı nadir faydalardan biri olarak görülmektedir.

“ “Onlara de ki,” dedim diğer elimle babamın rakı bardağına uzanırken “Çocuk insanın atasıdır.”” (Canıgüz, 139)

Alper’in toplum içinde aykırılıkları olsa da bunun yanı sıra kendisinin de bazı aykırı yanları bulunmaktadır. Özellikle Alper’in hayatta yabancılaşması her geçen gün kendini insanlığından daha da uzaklaşmış gibi görmesi, kısır bir döngü yaratmaktadır. Her geçen gün insanlardan uzaklaşmakta ve bitmek bilmeyen sıkıntılarının içinde kaybolmasına neden olmaktadır. Bu yüzden insanlarla paylaşmak yerine aksine atıp içine atıp yoluna devam

etme yolunu seçmektedir. Paylaşmamasının verdiği huzursuzluk her gün kendisini daha da yalnızlığa itmektir. Bu da aykırı karakterinden kaynaklanmaktadır.

“-Tarif edersin. Ben biraz yabancıyım da. –Biliyorum, dedim. Kız Kulesi ’nden havai fişekler atılıyor. Rebi Abi ön koltukta horluyordu. -Hangimiz değiliz ki? (Canıgüz, 147)

Alper’in bireylerle olan ilişkilerinden ayrılan bölüm ise Alev Abla ile başlamaktadır. Alper’in ilk aşkı olan Alev’e olan tutkusu ve garip fantezileri onun diğer çocuklardan ayrılan yönlerinden birisidir. Fakat Alev ablasına karşı bu davranışları yetişkinmiş gibi davranmaya çalışması insanları yargıladığı bazı değerlere ters düşmektedir. Bu yüzden kendisiyle çelişmeye başlamaktadır. Bu durum ise her insanın olduğu gibi Alper’inde sevgiye ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

“Gözlerinin altı simsiyahtı ve yanaklarından aşağı sicim gibi gözyaşları akıyordu. Bu haliyle hayatımda gördüğüm en güzel kadındı. Nefret ona çiçeklerden daha çok yakışıyordu. Her kadına daha çok yakıştır.” (Canıgüz, 156)

Alper’in toplumdan dışlanmış kendini yalnız hisseden bir çocuk olmasının sebeplerinden biride arkadaş çevresinden kaynaklanmaktadır. Gazanfer gibi gaddar ve acımasız çocukların varlığı Alper’i kışkırtmakta aykırı davranışlarda bulunmasına neden

olmaktadır. Bu durum ise Alper'in mahallede daha da yalnızlaşmasına neden olmaktadır.

Alper'in bir çocuğa göre olması gerekenden fazla agresif davranması da yalnızlaşmasında rol oynadığı söylenebilir.

“Dünyada beni seven en son insanı da kaybetmişim böylece.” (Canıgüz, 129)

Alper'in toplum içine eskisinden daha az çıkmak istemeye başlaması, babasının haksız yere tayin edilmesinden kaynaklanmaktadır. Adaletin yerine getirilmemesi yüzünden Alper kendini daha da sıkıntı da hissetmektedir. Bu sıkıntısı da depresif duygularının daha da artmasına neden olmaktadır.

Alper'in insanlara güvensiz yaklaşımı ve merhametsiz davranışları aykırı bir kişilik olarak öne çıkmasına neden olmaktadır. Bu aykırı kişiliğin görülmesi ise Alper'in kişiliği ile ilgilidir, kendi hayal dünyasında olaylara daha da farklı bakış açılarıyla bakmasını sağlamaktadır. Her ne kadar bu davranışları kendisinin göze batmasını ve tepkiler almasına neden olsa da kendisinin olayları daha net ve farklı yönlerinden algılamasını sağlamaktadır. Alper'in etrafındaki olaylara tepkisi ise bu görüşlerinden çıkardığı sonuçlara bağlanmaktadır fakat bu oluşturduğu yargılar ise kendisinin gitgide paranoyaklaşmasını her şeyden şüphe etmesine neden olmaktadır.

Sadece bilin istedim; bilin ki her şey görüldüğü gibi değil.” (Canıgüz 157)

Alper'in hayali arkadaşı olan Öztürklerle yaşadığı maceralar ise bir çocuk için bile sıra dışı olarak görülebilir. Çünkü hayal dünyasında bile gerçek ile hayal arasında bağlantı kurarak soruşturduğu Hicabi bey cinayetinde gelişme kaydetmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda Alper'in aykırılığın başka bir nedeni ise başarıya ve kahraman olma hırsı olarak görülmektedir. Bu hırsı ise kendisini diğer insanlardan ayrı kılmakta hatta kendisini özel bir çocuk olarak görülmesini sağlamaktadır. Fakat her ne kadar cinayeti çözmeye çalışsa da bilinçaltında kendisi de kurtarılmayı bekleyen insanlar gibi bir kahraman beklemektedir. Bu sorunun kaynağı ise aykırılıkları yüzünden oluşan sevgisizlik ve yalnızlık duygusu yatmaktadır. Bunun sonucu olarak da kendi içinde bir hayal dünyası yaratarak kendinden kaçmaktadır.

“Ama işin aslın Öztürkçüğüm ben burada kendimi daha akıllı da hissediyorum, sadece daha mutlu ve daha güvende değil.” (Canıgüz, 161)

Alper'in başına gelenler babasının tayini Hicabi beyin ölümü gibi olaylar her ne kadar kendisini etkilemediğini savunsa da zihinsel olarak kendini bunalmış hissetmesinin ana nedenlerindedir. Her iki durumda da Alper kendisini herhangi bir şey yapmadığı için suçlu hissetmektedir. Bu yüzden her işe atılıp çözmeye çalışmaktadır. (Müdür ile konuşması, cinayeti çözmeye çalışması gibi) Fakat bu olaylar zinciri içinde her işe yetişmeye çalışması kendinin başarabileceğinden daha zorlu işlere kalkışması hem kendisini yormakta hem de kendisinin insanlar tarafından deli olarak adlandırılmasına neden olmaktadır.

Hatta bir keresinde annem o deli çocukla arkadaşlık etmeyeceksin dedi ve ben yinede

seninle arkadaşlık ettim. (Canıgüz, 204)

Alper'in belli bir düzene göre yaşaması kendisinin sıkıntıya girmesine neden olmaktadır. Özellikle ev ortamında rahat olamaması anne ve babanın kendisine karışması kendini kaybetmesine neden olmaktadır. Bunun yanı sıra kendi kendine kurduğu düzendeki aksaklıklarda kendisinin bunalmasına neden olmaktadır. Beş yaşında olmasına rağmen kendi kendini eğitmeye ve geliştirmeye başlaması aynı zamanda toplumdaki çocuk profilinden de ayrıldığını göstermektedir.

Kelimeler kifayetsiz kalıyor, dil bilgisi sırnaşık! Saçmasapan cümleler kuruyorum ve duyduğum mutluluk bana kaygı ile karışık bir utanç veriyor” (Canıgüz, 163)

Alper'in hayal arkadaşı olan Öztürkle olan arkadaşlığında kendi iç dünyası açık ve net görülmektedir. Bu dünya da Alper'in Tanrıya karşı olan bakış açısı ise dikkat çekmektedir. Tanrıya inanmasına karşın kendisinin olduğu konumdan daha yüksekte olmasının gerektiğinin savunması ise bulunduğu konumdan memnun olmadığını kanıtlamaktadır. Alper'in bu bakış açısı ise kendisinin tanrıya karşı bir tutum sergilediğini göstermektedir.

“Sen Tanrı'dan nefret ediyorsun. Seni peygamber yapmadığı için.” (Canıgüz, 173)

Alper'in insanın en olgun yaşını beş yaş olarak görmesi geri kalanında çürüyeceğini düşünmesi gelecek konusunda herhangi bir umudunun bulunmadığını göstermektedir. Bu nedenden ötürüdür ki kendisini sürekli çocukluğunu yeterince iyi değerlendiremediğini savunmaktadır. Bu durumda da Alper her insanın doğasında yatan umut kavramına ters bir düşünceyi savunmaktadır. Bu aykırı düşünce içten içe kendisini söylediği gibi çürütmekte gelecek kaygısı duymasına neden olmaktadır.

*Uykuya dalmadan hemen önce gelecekte mutlu geleceğimize söz ettiklerini
duydum. Heyhat gelecek benim için sadece uzak bir hatıraydı (Canıgüz, 179)*

Alper'in sıra dışı kişiliği kendisinin acımasız ve merhametsizmiş gibi görünmesine neden olmaktadır. Fakat bu aykırı kişiliğinin ardında insanlara yardım etmek isteyen ve merhametli bir kişi bulunmaktadır. Alper bu durumu kendisine avantaj olarak görmekte aykırılığını kullanarak insanları gözlemlemekte ve sonuçlar çıkarmakta fakat bu davranışları kendisinden başka insanları etkilemeye başlayınca bazı noktalardan taviz vermek durumunda kalmaktadır.

Alper'in toplum ile olan ilişkilerinin zayıf olduğunu bilinmektedir. Bunun nedeni ise Alper'in toplumdaki insanlara olan güvensizliğini kendini toplumdan ve insanın temel ihtiyaçlarından soyutlamasına neden olmaktadır bu soyutlamalar sonucunda ise sevgisiz merhametsiz ve acımasız bir çocuk karşıya çıkmaktadır. Bu yüzden Alper belirli kişiler dışında kimseyle mutlu olamamaktadır. Bu durum ise içten içe Alper'i tüketmekte kendi doğal yapısına aykırı geldiği için sevgiye muhtaç bir çocuğun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durum sadece Alper'in düşüncesiyle kalmamakta toplumdaki bireylerde ona

karşı çıkmaktadır. İçten içe kendini yiyen Alper sadece en yakın arkadaşı olan Hakan'a güvenmektedir.

4.SONUÇ

Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar adlı kitabı, çeşitli yönleriyle aykırılık izleğinin odak figür üzerindeki etkileri nedeniyle odak figürün toplum aile eğitim arasındaki ilişkilerini ele alır. Tezde odak figürlerin içinde bulunduğu durumlar eğitim aile ve toplumsal ilişkiler olmak üzere üç ana başlık altında değerlendirilmiştir:

Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar'da odak figür olan Alper'in karşılaştığı zorluklar ve bu zorluklar karşısında verdiği kararları işlemiştir. Yazar, kurmaca gerçeklik içerisinde odak figürü farklı yönleriyle toplumdaki farklılıklarından yola çıkarak okuyucuya aktarmıştır.Bu bağlamda Odak figürün yaşadıkları ve bulunduğu toplumdan yozlaşması ve yabancılaşmasının kedisi üzerindeki etkileri aktarılmaktadır.

Romanda odak figürlerin yaşadıkları süreçle ilgili olay örgüsü verilmektedir. Bu olay örgüsüne odak figürün aykırılık izleği üzerinden değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Geleneksel toplum yapısı içinde bireylerin yaşadıklarının neden sonuç ilişkisi içinde yazılır. Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar kitabında da bu durum Alper ile toplum olarak görülmektedir.

Sonuç olarak Alper Canıgüz'ün Oğullar Ve Rencide Ruhlar adlı yapıtında Odak figür olan Alper'in yaşadıkları olayların aykırılık izleği üzerinden incelendiğinde odak figürün değişimi görülmüştür.